

ПРОВІДНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ДЖАЗОВОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ ПОСТМОДЕРНІЗМУ

Костандова Юлія Володимірівна

*аспірантка кафедри музичного мистецтва та звукорежисури
Міжнародний гуманітарний університет,
викладач спеціалізації «Музичне мистецтво естради»
Комунальний заклад «Одеський фаховий коледж мистецтв
імені К. Ф. Данькевича»
м. Одеса, Україна*

Українська музична культура багатогранна та різноманітна. Вона включає в себе широкий спектр стилів, жанрів та виконавських традицій; вбирає в себе вже «знайоме» та традиційне, але не нехтує вивченням та втіленням нового та експериментального. Все це стосується в повній мірі й творчості українських джазових композиторів та виконавців. Виконання джазової традиційної музики, імпровізування на вже запропоновані теми надає виконавцю можливість проявити та показати свій технічний та творчий потенціал, але творчість – це розвиток, створення «нового», прояв особистості і тому виходить за рамки вже запропонованого і, іноді, дуже відомого вже всім матеріалу.

Українські музиканти та композитори виявляються дуже креативними та схильними до різноманітних творчих експериментів, шукаючи постійно нові шляхи музичної виразності. В період «перебудови» в Україні почався постмодерністський етап в історії розвитку культури, який передусім стосується образотворчого мистецтва, але не менший вплив мав і на музичне мистецтво, в тому числі на вітчизняну джазову композиторську та виконавську школи, хоча перші зразки постмодернізму в українській музиці з'явилися вже в 60-ті роки ХХ ст. в творчості Л. Грабовського, В. Сильвестрова.

Постмодернізм (від фр. *postmodernisme* – після модерну) – світоглядно-мистецький напрям, що зароджується в США та Західній Європі та існує за епохи модерну. Передумовами появи постмодернізму стало розчарування в ідеалах модернізму: безповоротності прогресу, вирішені наукою й технікою глобальних проблем людства, цілісності світу, існуванні загальнолюдських цінностей. Для постмодернізму характерні розмиття жанрів і напрямів, усунення відокремленості масової культури від елітарної, автора від глядача, недовіра до авторитетів, деконструкція, гра та іронія [2].

Розглядають постмодернізм в музиці як стиль і як стан. Як стиль він характеризується поєднанням різних музичних стилів та жанрів, полістилістикою. Характерною рисою постмодернізму є також повне стирання кордонів між «високим мистецтвом» та кітчем. Музика епохи постмодернізму стала видовищем, продуктом масового споживання [1].

Постмодернізм в українському мистецтві 1980-х – початку 2000-х років став частиною глобального культурного руху, який відмовлявся від універсальних норм і віддавав перевагу різноманітності, фрагментарності і поєднанню різних стилів та жанрів. В українській джазовій культурі це проявляється через синтез жанрів, поширене цитування відомого музичного матеріалу, використання українських музичних інструментів (сопілка, бандура, цимбали), що надавало музиці нових фарб.

Українські джазові композитори та виконавці користувалися усіма прийомми нової епохи. Один з них – використання різноманітних технічних засобів для створення нового «саунду» (мікшування штучних звуків при запису, експериментування з голосом за допомогою аудіо-техніки та інше). Цитування стало також невід’ємною частиною творчості вітчизняних виконавців. Особливо це стало актуальним в період Незалежності країни, коли можна було відкрито використовувати елементи українського фольклору, місцевих мелодій та ритмів, додавати до своїх композицій, або створювати на базі відомої української мелодії новий твір, зберігаючи основи джазової традиції (ритм, гармонізація, поліритмія, артикуляція тощо).

Саме це є однією з характерних особливостей українського джазового мистецтва: використання українського мелосу, національних музичних інструментів, національних ритмів, що додавало особливого колориту та неповторності, тим самим відображуючи українську культуру.

В цілому, джазова естетика в українській музиці відкриває безмежні можливості для творчості та самовираження, дозволяючи музикантам поєднувати традиційні та сучасні підходи для створення унікальних та захоплюючих музичних витворів.

Література:

1. Постмодернізм в музиці. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC_%D1%83_%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96 (дата звернення 12.03.2024).

2. Постмодернізм. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC> (дата звертання 12.03.2024).

3. Рось З. Інтеграція фольклору та джазу як одна з характерних особливостей сучасної української джазової музики. *Музичне мистецтво*.

Наукові записки Тернопільського нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія : Мистецтвознавство. Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка. 2016. № 1. Вип. 34. С. 11–19.

4. Українська музична енциклопедія Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ : вид. ІМФЕ, 2018. Т. 5. С. 399.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-388-3-52>

ТРАНСФОРМАЦІЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ СУЧАСНОГО ІНТЕРТЕЙНМЕНТУ: ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ НА МУЗИЧНУ КУЛЬТУРУ

Кравець Ніна Вячеславівна

*старший викладач кафедри музичного мистецтва та звукорежисури
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Музичний інтертейнмент, охоплюючи всі форми взаємодії музики з іншими медіа-платформами та культурними явищами, такими, як соціальні мережі, стрімінгові сервіси та ігрова індустрія, впливає на всі аспекти музичної культури – від процесу створення та виконання музики до способів її сприйняття та споживання. Він переживає період значних трансформацій у сучасному світі, що спричинений всеохоплюючою цифрвізацією.

Сучасна цифрова революція змінила підходи до створення, поширення та споживання музики. З одного боку, цифрові технології дозволяють виконавцям швидше та легше створювати та записувати музику, використовуючи комп'ютери, програмне забезпечення та різноманітні цифрові інструменти та Інтернет. З іншого боку, цифрові медіа платформи, такі як стрімінгові сервіси та соціальні мережі, надають можливість швидкого поширення та доступу до музичного контенту для мільйонів користувачів по всьому світу, що безумовно сприяє швидкості розповсюдження та реакції на продукт.

Соціальні мережі відіграють ключову роль у просуванні музичного контенту та взаємодії між виконавцями та фанатами. Вони дозволяють артистам розширити свою цільову аудиторію, спілкуватися з нею та отримувати зворотній зв'язок, що збагачує їх творчий процес та сприяє розвитку музичної культури.